

MAGYAR KURIR

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Kiadult Bétsből, Penteeken Oktober 14-dik napján, 1814-dik esztendőben.

Északi Amerika

Washington városának szerentsét-
lenségéről, melly azt a' múlt Aug. 24-dik
napján érte, a' múlt kedden tsak Anglus
tudósításokat közölhattunk. Most már Améri-
kai tudósításaink is vannak. Ezek igen
nevezetesek avvagy tsak azért is, hogy ele-
venen kifejezik, melly nagy ijedséget oko-
zott ezen szabad tartományoknak lakosaik
között az Anglus seregeknek az ő fő város-
sokban való megjelenése. Úgy látszik,
hogy magok sem reménlették, hogy illy
hirtelen eltávozzék közzülök az ellenség.
Itt következnek ezen levelek: —

Baltimore, Aug. 25-dik napján.
— „Mi itt legnagyobb félelmek között va-
gyunk; 15 ezer emberekből álló Anglus
ármáda Washington városába bérón-
tott, 's a' múlt éjjel a' Capitoliumot,
az Előülő palotáját, és egyebeket a' le-
vegőbe felvettetet, 's minden ott találtató
tengeri magazinumaiokat semmivé tette.
Az ellenséges ármádát Rowland Hill
vezérlette (ez ott sem volt). A' mi Bal-
timorei fiatal embereinkből álló 5-dik
Regement az előszöri heves reárohánást
ugyan kiállotta, de nem soká, valamint a'
több tsapatjainkat, a' mellyek minden fe-
lé széllyel futottak, 's nagy résztint özsze-
vagdaltattak, úgy ezt is által törte az el-
lenség. Minden szempillantatban érkez-
nek onnét ide a' sebeseek. A' győzedel-

mes ellenség siető lépésekkel közelit fe-
lénk; 36 óra alatt megérkezik ide (e' nem
tellyesedett-bé). Most mikor éppen ezen
szókat írom, tanátsot tartanak katona és
polgári előjáróink. Polgári előjáróink úgy
vélekednek, hogy legjobb leszen követé-
ket küldeni az ellenséghez, és kapitulálni:
hanem a' katonák másképpen gondólko-
znak; ezek egy általjában védelmezni akar-
ták magokat.“

Ugyantsak Baltimoréből Augu-
stus 27-dikén: —

„A' tudósítások nem égygyeznek-meg
abban, hogy hány ezer emberből állott az
az Anglus sereg, a' melly Washing-
tonban prédált; de 5000 ezerből leg-
alább állott; némelyek 10 ezerre mások,
5 ezerre is teszik. Madison úr (az
előülő), Armstrong és Monroe urak-
kal (a' Titoknokokkal) égygyütt, Charle-
stownba, G. Winder úr pedig, a' ki Was-
hingtonban vezérkedett, ide, megér-
keztek. Az Országlószék' leveles tárját is
elhozták. Az Anglus vezér kemény bün-
tetés alatt megtiltotta volt a' katonáinak,
hogy semmi magános vagyont ne bántsa-
nak Washingtonban. Ma estve bizo-
zonyos hírünk érkezett, hogy már óda
hagyta Washington az ellenség, 's
azt mutatják a' készülétei, hogy ismét ha-
jóra akar ülni (mint meg is történt), 's
még eddig semmi mozdulásai által nem

mutatja, hogy hozzánk is el akarna jönni a' szárazon.

New-York, Aug. 28-dik napján: —
 „Mi ma szomorú kötelességet kénytelenítet-
 rünk teljesíteni, tudniillik azt, hogy az
 Egyesült Státusok' fő Városa Wash-
 ington elfoglaltatott és összerontott.
 Ezt, fel esztendő előtt senki nem mondot-
 ta volna, hogy megtörténhessék. De hi-
 jába, mert mi a' tsudák' századjában élünk.
 Itt igen sok épületei voltak a' Státusnak,
 a' mellyek milliókba kerültek a' nemzet-
 nek; ilyen volt a' tengeri fegyveres ház, az
 ágyú öntő műhely, 's több e'félék. Véghetetlen sokaságú munitzió, és mindenféle
 tengeri készület, kerültek az ellenség' ke-
 zire. Ezen városban volt az Egyesült
 Státusok' mindenféle ágyúzókészületeinek
 egygyetlenegy tartalékhelye; több nintsen,
 sehol. Mind össze 1500 ágyúkat találtak
 ezen tartalékhelyen. Essek's nevű
 igen szép Fregátunkat éppen most akarták
 lebotsátani az építő műhelyről. Argus
 nevű egészen új hadi hajónk éppen most
 készült legelőször kiveznie a' tengerre.
 Voltak itt több régi hajók is, de volt min-
 denek felett véghetetlen sok hajónak való-
 fá. Az Anglus vezér Generálmajor Roos,
 Admirális Cochrane, 's néhány egyéb
 rangú tiszt, a' sereg' elején mentek be
 Washingtonba, 's mikor éppen a' Ca-
 pitolium mellett azon ház előtt, mely-
 ben Titoknok Galatin úr is sokáig la-
 kott, elmentek volna, egy Frantzia paró-
 kús, Gen. Ross úrra puskával rá lőtt, 's
 magát nem találván a' lovat megölte, a'
 melly esztelenség azt okozta, hogy ez a'
 ház a' körüllette lévő épületekkel egyetem-
 ben, össze rontattak. A' *The National
 Intelligencer* (olvassd a' mint tessék) nevű
 újság' Cancelláriáját is felpródálta az el-
 lenség, és az abban talált holminek elvit-
 te egy részt, mellyek között mondják len-
 ni nevezetesen a' nyomtató sajtókat is. —

„Ugy esett értésünkre (e'képpen
 végsi szavait a' Neu-Forki tudósító)

hogy Baltimorében és Philadelphiá-
 ban két kézzel teszik az oltalmazó készüle-
 teket.

Napnyúgoti India.

A' legújabb tudósítások (e'képpen fe-
 jezik-ki magokat a' Sept. 24 dik napján
 költ Angliai újságlevelek), a' mellyeket
 Szent Domingo szigetéről vettünk, a-
 taljában ellene mondanak azon régibb tu-
 dósításoknak, hogy Pethion magát a'
 Frantzia Kiralynak már alája bortsátotta, és
 hogy Christophe is basoulót tselekedni
 kész legyen. Sőt inkább minden készületeik-
 kel és minden rendelkezéseikkel azt mutatják
 mind ketten, hogy telyességgel nem akar-
 nak lemondani uradalmukról. Már 40
 ezer fegyveresekkel állanak készen a' ma-
 gok védelmezésekre.“

Egy más ugyan ezen szigetről, Aug.
 1-ső napján indult levélben, így adja elő
 a' tudósító az ott folyó dolgokat: —

„Uram! én leírom Szent Domingó-
 nak valóságos állapotját, és azt, hogy mi
 némű gondolkodás' módja uralkodik nál-
 lunk az óta, hogy Európában a' dolgok'
 ábrázatja megváltozott. Nem képzelhetem
 undorodás nélkül azt az embermézárást
 és azokat a' mindenféle irtóztatóságokat,
 mellyeknek ez a' sziget azonnal theatromá-
 vá lesz, mihelyest a' Frantziák ezt meg-
 támadják. Nem tehetnek a' Frantziák sem-
 mi jóvállást a' Szent Domingói lakosok'
 eleibe, mellyel őket meg ne haragítsák,
 ha csak valami olyant nem fognak nekik jó-
 vallani vagy ajánlani, mely mellett ők tö-
 kelletes függetlenségben megmaradhassan-
 nak. Én több esztendőktől fogva legszo-
 rosabb esméretségben élttem Pethion
 Előülölővel, és azt erősíthetem, hogy on-
 nél szeretetreméltóbb és jó tselekedetek-
 kel tündöklőbb embert soha nem esmér-
 tem. Egészen balványa a' maga népé-
 nek, 's az ő alattvalóinak benne helyhez-
 tetett bizodalma, hatar nélkül való. De ő
 mind e' mellett is nem soká meg fogna
 bukni, mihelyest a' nép azt elhíhetné, hogy

8 réa melessen arra, hogy a' szigeteket Frantzia országnak által adja. Európából érkezett tudósításaink azt mutatják, hogy December felé meg fogják támadni szigetünket: melyhez képest kihirdette Országlószékünk, hogy városaink, minden benne találtató holmivel egyetemben, a' mit a' hegyekre kivinni nem lehet, azonnal gyujtassanak - meg, mihellyest valahol valami ellenség magát megmutatja; a' melly hirdetés melle azonközben ez a' vigasztaló ígérlet van hozzá tétetve, hogy, mihellyest az ellenség vissza verettetik, és a' rend a' mi finantziánkban helyre áll, minden kárvallásainkért elégtételt fogunk kapni, és minden adósságkivánásaink kifizettetnek. —

„Azok a' készülétek, mellyek nálunk az égetés és pusztítás végett már előre tétettek, reszketésre indittyak az embert. A' fegyveres házak tele vannak szövétnekkel (fáklyákkal), 's ha valaki olyan bátor, hogy azt meri kérdezni, hogy megégygyezik-e' az e'féle a' politikával? azt felelik néki, hogy ha Moskauban megégygyezett, miért ne égygyezne-meg Sz. Domingó szigetén. És én megvallom, hogy úgy itélek, hogy ezen okoskodásnak semmit nem lehet ellenebe tenni. A' mi engemet illet, úgy fogom elintézni környülállásaimat, hogy ne legyek szemlélője azoknak a' szomorú történeteknek, mellyek ezen szigetet fenyegetik. Petbion és Christophe kiállithatnak a' sikra 60 ezer fegyveres embert, 's az ő katonáik a' viszontagságoknak néki törődtek, 's a' veszedelmekkel esmeretesek. Már olyan bizonságait mutatták a' látorságnak, mellyek az Európai leg derekabb seregeknek becsületére szolgálnának. A' hegyeken már megrakattattak a' keményebb állások elégséggel és munitzióval.

„Ez ma a' valóságos állapotja Haiti szigetének, 's ezek azok a' pusztításra célzó készülétek, mellyek itt ebben a' szempillantásban egy, jó tselekedetekkel tün-

döklő és megvilágosodott gondolkodású embernek kormányozása alatt tétettek. Az ide való születésű lakosok' számát lehet tenni 320,000-re. Ennyi emberek' semmivétetetésének meggondolása éppen olly kevéssé égygyez-meg az emberi barátságos indulattal, mint a' milyen nehéz lehetne a' végrehajtatása. Néhány hónapok meg fogják határozni, hogy valyam a' Napnyúgoti fél földgolyóbisnak legszebb tartományja egy kietlen pusztává fog-e' válni, vagy pedig egy virágzó Státussa leszen.“

Német Ország.

Austriai Császár 8 Felségének neve napját nagy pompával ünnepelelték a' Ménsi Frankofurtumban Október 4 dik napján. Estve fényesen megvilágosították kívül belől a' theátromot, 's a' játék előtt nagy buzgósággal énekelte a' jádzó társaság 's muzikai kar után az egész néző sereg a' népnek ezen kedves énekét: Gott erhalte Franz den Kaiser (Isten tartsd meg Frrentz Császárt) Tele szájjal és szívvel kiáltották az éljent mindenek, 's az említett kedves éneket másodszor is el kellett kezdeni a' jádzó társaságnak. A' jádzó helyen egy lángoló oltár 's e'felett a' lángok közzül felemelkedő fényes nap szemléltetett; a' napnak közepében pedig ezen betük szemléltettek ditsőségezen: F. II. Estve önként megvilágosították házaikat a' lakosok. A' város' ispotályaiban találtató beteg és sebes katonáknak, főnként egyegy palatzk bort, lepényt, és sültet adtak. —

A' Hesse-Kasseli Valasztó Fejedelem azoknak számokra a' kik magokat, a' Német országnak szabadságáért es függetlenségiért viselt utóbbi hadakozásban megkülömböztettek egy új Rendet állított fel, Vassisak' rendjének nevezete alatt. A' ezimer öntött vasbol való, ezüstbe foglalt, fekete, Brabantiai kereszt.

A' Hannoverai Országlószéknek egy hirdetésében ezek mondatnak: — „Mint hogy a' sok tekintetben veszedelem-

ben forgó közönséges bátorságnak fenntartására vigyázni kell: erre nézve a' Közönséges Kormányozó Cambridge ő Királyi Hertzegsége, addig is, míg további rendelések tétetnének, parantsolja az országban találtató katonaságnak, hogy a' polgári előjáróknak a' belső tsendesség' fenntartásában hathatós segedelemmel legyenek, az országúton lovas tsapatok járjanak széllyel, a' helységeket, kortsmákat, és erdőket gyakran vizsgálják meg, 's minden keringő és gyanus embereket fogdossanak-el 's a' t.

Spanyol Ország.

Hollandiából a' Leydai újság írja, hogy minden tudósítások, a' mellyek Spanyol országból érkeznek, egymással olly ellenkezők, hogy ezen ország' állapotjáról valami bizonyost megtudni belőlök lehetetlen. Némellyek szerint béketelenkedés, zürzávar, és népzengés uralkodik az országnak minden részeiben, 's az új Országlószék gyűlöttetik: mások ellenben a' Király' atyai jó indulatját 's mindenről való gondoskodását magasztalják, és azt erősítik, hogy ő Felségét az egész nép szereti, 's hogy az egész országban legnagyobb tsendesség és megelegetés uralkodik.

Ellenkezők mutatnak ezen utolsóval a' Kadiksi sok vérontások, de a' mellyek felől még eddig kevés tudósítások jöttek világ' eleibe. Hogy a' belső bátorság is igen gyenge lábon álljon még eddig, nyilván kitettzik az itt következő tudósításból, a' melly September' 19-dikén indult Madridból: —

„Az úti tolvajok és egyéb gonosztévők' sokasága, úgy mond, magára vonta a' Király' ő Felsége figyelmetességét. Néhány városok kérő irásokat adtak-be, hogy vegye eleit az Országlószék annak a' sok rendetlenségnek, a' melly felettébb sok kárt okoz a' kereskedésnek és az útasoknak, mellyhez képpeszt szükségesnek lenni találtatott, hogy ilyen pontokból álló parantsolat hirdettessék-ki: A' két Kasti-

liákban, 's Extremadúra, Andalusia, Arragonia, Valencia, és Katalonia tartományaikban, a' mellyekben a' segedelemre leg szorgatóbb szükség van, elengedő könnyü lovas és gyalog seregek rendeltessenek-ki a' gonoszoknak üldöztetésekre. Ezen fegyveresek önként vállalkozókból álljanak, és ne legyen szükség arra, hogy a' tartományok' előjáróitól várják a' rendeléseket, az eránt, hogy foglalatosságaikat, miként folytasák, tsak hírt tartoznak munkáikról tenni a' tartományok' kormányozóinak. Minden tartományban egyegy hadi ítélőszék állittassék fel, mellyek a' bűnösöket hamarjában megítéljék. A' bizonyságoknak egymással való szembeállítása sem kívántatik, ha tsak ezt valamelly gonosztévőnek Prokurátora különösen kérni nem fogja, ha látándja, hogy szükséges legyen, 's a' többi.

A' nevezetes Cotesek között azok, a' kik tulajdonképpen a' Liberales nevezet alatt esmeretesek, 's a' kik még ma is fogságban ülnek, már most nem soká itélőszék eleibe főgnak állittatni, mint hogy Biztosság neveztetett-ki az ő megítéltetésekre. Kettő a' Biztosok között, Pinar és Saucan nevűek, elbotsáttatást kértek.

Olasz Ország.

A' Pármái Státusokban a' Fő Kormányozónak egy rendelése szerint, a' melly Sep. 26-dik napján jött-kt, előre valóképpen négy Klastromok vissza állittattak, mellyeknek egygyike az aszszonyszemélyek számára (t. i. a' Kapuczinus Apátzáké) Jan. 1 ső napján áll helyre.

Frantzia Ország.

A' Párisi levelek szerint azt hírlelik az ott lévő Anglusok, hogy Washington városának története és több 's nagyobb rosszaktól való félelem arra vette az Amériikai égygyesült Státusok' Országlószékét, hogy az Angliai Országlószéktől eleikbe

iratott feltételek alatt álljanak reá a bé-
kességre,

A' Német országi újságlevelekben
ilyen jegyzések jöttek-ki némely nevezetes
Frantzia Követségi tiszemélyekről: —
Talleyrand Hertzeffel néhány olyan
emberek mentek Bétsbe, a' kik a' kül-
ső dolgokra ügyelő Ministeriumnak meg-
különböztetebb tagjai közzé számláltat-
nak. Legnevezetesebb ezen tekintetben
az ő kiserői között La-Besnadiere.
Azt hiszik, hogy a' nevezett Hertzeg nem
fog sokaig múlatni Bétsben; 's azt be-
szellik, hogy ő maga erősítette legyen,
hogy Novembernek vége előtt Párisba
vissza akar menni. Helyette most egy
igen megbizott barátja Gróf Jaukourt
folytatja Párisban az előforduló dolgokat.
Ugyantsak ezen Ministerium mellett van-
nak Reinhard és Hauterive úrak.
Hertzeg Dalberg is Bétsbe vette útját, a'
hol mint a' Frantzia Udvar második tellyes
hatatmú Biztossa úgy fog lenni. A' Spa-
nyol Udvarhoz Hertzeg Montmorency-
Laval rendeltetett Követnek. Átaljában
vévén úgy lehet észre venni, hogy az ide-
gen Udvarokhoz a' legfontossabb Követi
helyekre mind régi nemes familiákból va-
ló emberek küldettettek, az olyanok el-
lenben, a' kik az előbbeni Országlősze-
ktől küldettettek volt, elmozdittatnak a'
Követségi helyekről. Így nevezettek a'
két Noaillesek közzül egyik Peters-
burgi a' másik Bétsi Követte. Kara-
manur, a' 18-dik Lajos' Berlini Agen-
se hasonlóképpen Követte ugyantsak a'
Prussus Udvarhoz. Riviere, ki a' Ki-
rály' barátjai által tett mozgásokban való
részesülésért hozzas fogságot viselt, An-
dreossy helyett Konstantzinápolyi
Követte: Így rendeltetett az a' Polignac, ki
a' Gen. Moreau processussának egygyk
részesese volt, 's az óta mind fogságban
ült, a' Bavariai Udvarhoz Monachiumi Kö-
vette. 's a' többi.

Béts.

Itt ilyen nyilatkoztatás jött-ki Német
és Frantzia nyelven: —

Declaratio.

Azon Udvaroknak tellyes hatalmú Biz-
tosaik, a' kik a' Párisi békességekötést
az 1814-dik esztendőben Május 30-dik nap-
ján aláírták, annak 32-dik cikkelyét, melyen
ben a' mondatik, hogy mind azok a' Ha-
talmasságok, a' kik egygyk vagy másik
részről az utolsó hadakozásba belé elegyed-
ve voltak, tellyes hatalmú Biztosokat fog-
nak Bétsbe küldeni, hogy ott egy közön-
séges Congressusban az említett kötés
intézeteinek tökéletesítettésére szolgáló
könnyülállásokat határoz-ákz meg, megfon-
tolvan, és az ő abból folyó kötelességei-
ket, állapotjokat gondolóra vévén, által-
látták azt, hogy ezen kötelességeiknek
jobban meg nem felelhetnek, mint ha
eleinten szabados és meghitt (bizodalmas)
értekezéseket folytatnak az Udvaroknak min-
den meghatalmazott Biztosaik egymás kö-
zött. Egyszersmind a' felől is meggyőzet-
tettek, hogy minden részeseknek közön-
séges javokkal meg fog egygyezni, ha a'
Biztosok' közönséges üléstartása elhalasztat-
tik addig, míg az ő tőlök meghatározta-
tandó kérdések az értségnek arra a' grádi-
tsára eljutnak, a' mely nélkül a' népek'
törvényével, a' Párisi kötés feltételeivel,
's a' mostan élők' várokozásával megegyye-
ző resultatumra eljutni nem lehetne. A'
Congressusnak formális kinyittatása
ehézképpst Novembernek 1-ső napjaig
elhalasztatott, és a' feljebb említett Biz-
tosokat az a' reménység táplálja, hogy az
ezen időközben elővetetendő munkálódás-
sok, a' gondolatoknak megfúndálása 's a'
velekedéseknek egygyeztetése által, való-
jában elő fogják mozdítani azt a' nagy
ezélést, a' mellyre nézve ók ide küldet-
tettek.

Költ Bétsben, Oktober 8-dik napján
1814-ben.

Az Anglus Udvarból ide küldetett, tellyes hatalmú Követ Lord Stewart, a' múlt hetfün adta által magános audientzián a' maga követi meghitelező levelet Felsőges Urunknak.

Az Austriai Cs. K. külső dolgokra ügyelő Ministerből Metternich ő Hercegségénél a' múlt hetfün estve fényes vatsora volt, a' hol ő Prussiai Királyi Felsőge is megjelenni méltóztatott.

Anglus Vice-Admirális Sir Sidney Smith, feleségével és három leányaival egyetemben, tegnap előtt Bétsbe érkezett.

Tegnap a' Cs. K. Felsőges Udvar a' maga Felsőges Vendégeivel egyetemben Laxemburgba ment vadászatra, melly után az ott lévő Cs. K. kastélyban ebédelt a' Felsőges társaság.

Kedden nagy ebéd volt az Udvarnál. Ebéd után kimentek ő Cs. K. Felsőgek minden itt lévő Monárkhákkal, Princzekkel, Princznékkal, 's mind ezeknek kísérelőkkel egyetemben hintókkal Schönbrunba, ott a' kertet hasonlóképpen hintókban bójárták, 's annak minden ritkaságait, minden részeit megszemlélték. —

Estve a' kastélyban lévő théatromra ment az egész fényes gyülekezet; a' hol az Udvarl játékosok Párisi János nevű énekes játékot jádzották-el.

A' théatrom után ismét hintókba űlt a' Felsőges gyülekezet, 's a' szépen megvilágosított felső kapun 's a' két felől élőfákkal körülvétetett utón az úgy nevezett nagy narantsos-házhoz ment, itt egy sátor formára kiálló házba leszállott, 's innét a' narantsos ház' égygyik szárnyába érkezett. Ez a' 100 ölnyi hosszúságú, 4 ölnyi szé-

lességű és ugyan annyi magasságú épület, egy Fejedelmi ritka fényességű felsőges vatsoráló szálává vala formáltatva, 's ahoz képpest felkészítettve.

A' minden fele ritka virágos edényekkel gyönyörűségeesen összeelegyítettett narantsfák kétfelől kerekded théatromot formáló karimába rakattatván, alatt oszlopos parkányozattal voltak körülvétetettve. A' boltozatról ezüst függőgyertyatartók függötték-le nagyszámmal, zöld leveles ágatskakát ákrázolván, a' narants fák között pedig tzipra ágosokra helyhezttetett hasonló zöldleveles ezüst kosaratskak nyúltak fel-felé, mint világosító mészek. A' két vég-ső falak tükörökkel voltak megrakattatva, mellyek igen szépen tüntették szembe a' narants fákat. Volt a' szála közepén egy mesterségeesen kirakott kőszikla is, a' melyről víz esett-le az alatt lévő karimás tótskába.

A' szálából kifelé a' narantsos kertben is igen szép ábrázolások szemléltettek. A' szála' főbb ajtajával szemben két felől látszott egy magas épületnek a' fala, a' melly Vásokkal és minden fele oszlopokkal volt megrakattatva, 's lámpásokkal az építés' mesterségével megegyezőleg megvilágosittatva, 's a' mellyek között hátrább a' Flora istenaszszony' úgy nevezett fél Rotundája szemléltetett egy álláson köröskörül virágokkal felékesittetve, fejléről egy eldugott Astra-lampa világosítván sűgarai által valamint az istenaszszonyt, úgy az ő templomának felső részét is, a' melyben virágkoszorúkat kötöztek a' Géniusok.

(Folytatása a' toldalékban a' (*) jegy alatt következik.)

Okto. 12-dik napján adtak 100 Forint Huszas penzért 250 1/3 forintot Vált-tzedulában. Egy Cs. arány 11 forintot 37 krt.

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nro. 27.

▲ Magyar Kurir 31-dik darabjához.

(*) — A' kertben lévő kút, Flóra es a' narantsos ház között, gráditok által befedettetvén felébe egy áldozó oltar volt helyheztetve 's égő áldozó métsékekkel (füstölő edényekkel) körülvetettetve. Innen két megvilágosított Obeliskusokat lehetett nézni két oldalról. Minden ajtóknak és útnak, mellyeken ezen narantsfas kertbe bérjárás van, ágásokra rakatott métsékekkel gazdagon megvilágosítva voltak.

Mind ezeknek a' fényességeknek tökéletes leírására nem alkalmas a' M. Kurir' pennája: csak azt teszik, hát még ide, hogy az említett virágos és narants fas szalában két asztalok, mindenik 62 személyre, 's az oldalszobákban is több kisebbek, voltak felterítettve. A' két nagy asztalok között egygyiknél Felsőleges urunk a' gazda, a' másiknál pedig Felsőleges asszonyunk a' gazdaasszony volt. Ezen asztaloknál ettek minden itt lévő Monarkhák, Fejedelmek, Princzek és Princznék, es hivatalos Udvarnokjaik. E' volt igazán az a' tündér kert, mellyet a' költők olly igéző módon festettek-le. Az idő is igen kedvező volt.

Szerdán éjjel a' Maria-Hilf nevű külső városban az úgy nevezett Apolló szalában bál lévén, az itt lévő Monarkhák es Princzek között is megjelentek becenevű néhányok.

Tegnap este Udvari fényes mulattság volt a' Burghan az úgy nevezett Ritter-szalában. Felsőleges Urunk Feldmarchalli, a' Koronörökös ő Fő Hertzegsége Vasas, a' Palatinus ő Fő Hertzegsége Huszár veres formaruhában, voltak öltözködve. Minnyajok tántzal is mulatták magokat, Felső-

ges Urunk ugyan csak Lengyel tántzot járt, hanem Orosz Császár ő Felsőleges másokkal egyetemben, egyéb tántzokat is, t. i. négyest 's Német forgót is.

Belgium.

A' Szövetséges Belgiumi Uralkodó Fejedelem ilyen végzést adott-ki Belgium Catholicumban a' könyvnyomtatásra es könyv-árulásra nézve: — „

„Meggondolván, hogy azon törvények es rendeletek miatt, mellyek a' könyvnyomtatásra es könyvkereskedésre nézve fennállanak, a' nyomtatásbeli szabadság gyakran a' csak jó kedv szeréat (vagy ön'kényen) való felvigyázásnak volt alávetettve, es minthogymi azon jusókat, mellyekkel a' könyvírók a' magok munkáikra nézve bírhatnak, meghatározni akarjuk; erre nézve a' belső dolgokra ügyelő Ministerünket meghalgatván, meghatároztuk —

1) A' Francia Országlás alatt a' könyvnyomtatásra es könyvkereskedésre nézve fennállott törvények es rendeletek, valamint szinten azok is, a' mellyek az újságleveleket illetik, a' Belgiumi Országlászek által, ezen végzés' kihirdettetésének napjától fogva szalálva, mind eltöröltetnek. —

2) Minden ember maga felelősi tartozik azért, a' mit ír, kihirdet, nyomtat, elad, vagy kioszt: ha az író neve esmértetik, vagy a' neve feljegyeztetve nintsen, ezen esetben egyedül a' nyomtató tartozik felelősi.

3) Minden nyomtatott írás, a' melly az írónak vagy nyomtatónak neve, 's az esztendő számnak 's könyvnyomtatása helyének feljegyeztetése nélkül adatik-ki, meta-

kolódó írásnak tartatik, 's annak kiadója vagy elszélesztője éppen úgy büntettetik, mintha ő maga lett volna annak írója.

4) A' ki olyan könyveket vagy képeket teszen-ki, vagy szélest-el, mellyek a' vallást megvetetté tenni, 's az erköltsöt megrontani czéloznak, a' büntető törvényes könyv 237-dik cikkelye szerint büntetessenek-meg.

5) Valamelly eredeti mánkának írója azzal kirekesztő jussal bír, hogy azt, míg él, Belgiumban csak ő egyedül nyomtatathassa-ki és adhassa; holtá után az ő özvegye és örökösei bírnak holtok' napjáig ezzel a' jussal.

6) Valakinek nyomtatatlanul hátra hagyott írásaira nézve is ugyan ezen jussal bírnak az özvegy és az örökösök, a' meddig élnek; ők veszik ezeknek kinyomtatásokból a' hasznot.

7) Ha valamelly írás valami olyanszemélynek kezében találtatik, ki az írónak familiajával nem atyafias, e' ki nem nyomtathatik addig míg az író vagy az ő örökösei életben lesznek az ő megégygyezések nélkül.

(A' többi következik).

Magyar Ország.

N. Várad Sept. 2-kán. Tegnap napon vaia, Fő T. és M. Marsovs ki István Urnak Dömölki Apátornak, Rosnyoi Kanonokoknak, Nográdi Esperestnek, a' M. Királyi Tábla egyik érdemes Praelátusának, 's több T. N. Vármegyék Tábla Birájának: úgy nem külömben: Fő T. Kováts Miklós Urnak, N. Várad Sz. Szék, és T. Bihar vármegye Tábla Birájának, az erköltsi, és Egyházi Törvény jejes, és példás Oktatójának; a' N. Várad T. Káptalan érdemes Tagjai közé való béiktatások. Az első ugyan még a' múlt Oktober 28. dicsiretes életének 94-ik Kanonoksáának 53 dik esztendejében meghalálozott néhai Fő T. Jedlitska An-

tal, Glogontzai Praepost Ur helyébe Lectornak; a' másik pedig az ujjabbi Fels. rendeléshez képest 15-dik Kanonoknak. A' Béiktató M. és Fő T. Hallerkői Gr. Heller Ferentz, Prinoi Apátur helybéli Custos, és Kanonok ő Nagysága volt: a' kinek ezen alkalmatossághoz intézett ritka, és jeles ékességű deák beszédgyére, hasonló módon tették a' béiktatandók is a' feleletet: mellyet követett az Istenhez való hálaadás, és vigre kérekesztett a' szükölködő sorsot enyhítő bővséges alamisna osztás.

A' Piarista T. T. Szerzetnek a' két Magyar hazában találtató gyölekezeteiről ezeket olvassuk a' hazabéli Ujságlevelekben: —

Vácson September 25-dikén tartott az Ájtatos iskoláknak Szerzetes Rendje Gyűlést, mellyben Fő Tisztelendő Bolla Márton, a' ki már három esztendeig dicséretesen viselte a' Tartománybéli Eöljáróságot, most a' voksog többsége által megint Provincialisnak választatott. Ezen alkalmatossággal több érdemes Férfiak újabb hivatalokkal megtiszteltettek. Igy Tiszt. Glyc. Aigel Consultorrá, Tiszt. Hegedüs Pesten; Tisztelendő Mészáros Tátaban; Tiszt. Karátsonyi a' Szegedi Lyceum Directorrává, Tiszt. Gluk Kolosvári Rectorrá, Tiszt. Horváth Jósef Besztercei Rectorrá tétettek. Tiszt. Endrödy N. Károlyban; Tiszt. Hegyi Debreczenben; Tiszt. Dani Ketskeméten, ezen hivatalaikban megmarasztattak. Ezen Gyűlés alkalmatossággal Méltóságos Kamánházy László Váci Püspök különös szives indulatját mutatta ezen Szerzethez, és azzal bizonyította meg, melly nagyra betsülje az Ifjuság nevelésében olly hasznosan fáradozó Férfiak érdemeit, hogy a' Választást megelőző ajtatosságra is azon Szerzet templomába megjelent, és a' Tagokat naponként magánál gazdagon megvendégelte.